

ВІДКРИВАЄМО НОВЕ СТОРІЧЧЯ: ЗДОБУТКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

Наступним етапом стало здійснення ранжування витрат на проведення ФТ за методом ABC-аналізу, де ЛЗ розподілені у відповідності до загальних витрат, а саме: групу А формують 80% витрат, групу В-15%, групу С-5%) та ступенем важливості методом VEN-аналізу за формальною ознакою.

Таблиця 2

Результати ABC/VEN-аналізу симптоматичної фармакотерапії дітей з ДЦП

Група	Частка ЛЗ кожної категорії за кількістю (n/%)		Частка витрат на кожну категорію ЛЗ (грн./%)	
	V	N	V	N
А	17/27	11/17,5	9 701,1/47,7	6 624,15/32,5
В	12/19	5/8	2 032,5/10	955,05/4,7
С	16/25,3	2/3,2	884,9/4,3	166,38/0,8
Всього:	45/71,3	18/28,7	12 618,5/62	7 745,58/38

Висновки. За результатами дослідження, нами встановлено, що серед препаратів симптоматичної фармакотерапії досліджуваного контингенту паліативних хворих, найчастіше призначались ЛЗ, що діють на нервову систему, зокрема: протиепілептичні препарати у моно-, дуо- та політерапії, частка яких становила 28% від загальної кількості призначень, а питома вага пацієнтів, які їх отримували склала 59%. Найбільшу частку за кількістю ТН та частотою призначень склали ЛЗ, які діють на нервову систему (29 ТН або 49,5%) та ЛЗ, які діють на травну систему і метаболізм (20 ТН або 34,7%). На ФТ вибіркової групи тривалістю 30 днів загалом витрачено 20 364,08 грн, з них на другорядні ЛЗ припадало 38% від загальних витрат, в той же час 32,5% ЛЗ з групи «другорядні» належали до найбільш витратних. Отримані результати свідчать про необхідність впровадження заходів з оптимізації фармацевтичного забезпечення паліативних хворих на ДЦП.

АНАЛІЗ ТЕОРЕТИЧНИХ ПІДХОДІВ ДО ЗМІСТУ КОМПОНЕНТІВ ПРАВОВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ «ФАРМАЦІЯ, ПРОМИСЛОВА ФАРМАЦІЯ»

Болдарь Г.Є.

Національний фармацевтичний університет, Харків, Україна

socpharm@nuph.edu.ua

Вступ. Правова компетентність є обов'язковою складовою комплексної фахової підготовки майбутніх фармацевтів. Успішна реалізація в Україні медичної реформи, у тому числі підвищення доступності для населення лікарських засобів, потребують фармацевтичних кадрів з високим рівнем правових знань, вмінням правильно застосовувати норми чинного законодавства у професійній діяльності, навичками адаптуватись до правових новел, розумінням цінності права у житті суспільства.

Мета дослідження. Аналіз теоретичних підходів до змісту компонентів, які складають структуру правової компетентності здобувачів вищої освіти за спеціальністю «Фармація, промислова фармація».

Матеріали та методи. Обрано монографії, дисертації та наукові статті з питань формування правової компетентності здобувачів першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівнів вищої освіти, під час післядипломної освіти, а також власні педагогічні напрацювання.

Використано такі методи наукового пізнання: аналізу, синтезу, узагальнення, порівняння, систематизації.

Отримані результати. На підставі контент-аналізу наукових джерел щодо структури правової компетентності здобувачів вищої освіти різних рівнів, спеціальностей та освітніх програм, а також у процесі післядипломної освіти (зокрема, учителів, соціальних педагогів, менеджерів, офіцерів-прикордонників, фахівців сфери охорони здоров'я, з обліку і оподаткування, економіки тощо) встановлено, що серед вітчизняних та зарубіжних фахівців відсутня єдина точка зору з цієї проблеми.

Незважаючи на термінологічне різноманіття, яке існує у спеціальній літературі, можна за ознакою змісту кожного компоненту узагальнити основні наукові підходи до структури правової компетентності здобувачів вищої та післядипломної освіти. Найбільш частіше до складових правової компетентності особи відносять наступні компоненти: 1) когнітивний (когнітивно-діяльнісний, знаннєвий) – Соболева М.О., Коротун А.В., Галдецька І.Г., Армейський О.С., Харківський В.С., С.С. Пугач, Прилипко В.М.; 2) комунікативний (комунікативно-превентивний) – Коротун А.В., Галдецька І.Г., Харківський В.С.; 3) мотиваційний (мотиваційно-ціннісний) – Соболева М.О., Коротун А.В., Галдецька І.Г., Армейський О.С., С.С. Пугач, Прилипко В.М.; 4) діяльнісний (діялісно-рефлексивний, контрольно-рефлексивний, поведінковий) – Соболева М.О., Коротун А.В., Галдецька І.Г., Армейський О.С., Харківський В.С., С.С. Пугач, Прилипко В.М.

Разом з тим науковці висловлюють й інші погляди з приводу цього питання. Так, крім вищевказаних, С.С. Пугач до правової компетентності майбутніх фахівців з обліку й оподаткування відносить ще й інформаційно-логічний компонент.

У дослідженнях структури правової компетентності, що формується в процесі післядипломної освіти, О.С. Армейський виокремлює для вчителів технологій особистісно-рефлексивний компонент, а В.С. Харківський для фахівців медичної галузі виділяє ще й методологічно-аксіологічний.

Колектив авторів з Казахського національного медичного університету імені С.Д. Асфендіарова когнітивний, мотиваційно-ціннісний, діялісно-рефлексивний та особистісний відносить не до компонентів, а до критерієві сформованості правової компетенції випускників.

Заслуговує на увагу і думка Н.М. Бакланової, яка вважає, що правова компетентність учителя може бути подана у вигляді теоретичного, практичного і особистісного компонентів.

З метою реалізації міждисциплінарного та комплексних підходів в освітньому процесі, вважаємо, що при дослідженні компонентів правової компетентності майбутніх фармацевтів для подальшої розробки та впровадження процес їх підготовки науково обґрунтованої структурно-змістовної моделі формування вказаної якості фахівців, доцільно використовувати не тільки роботи з педагогіки (зокрема, теорії та методики професійної освіти), а також юриспруденції, а саме праці, присвячені проблемам правового виховання, правової свідомості. Особливої уваги потребує питання співвідношення змісту структурних компонентів правової компетентності та складових правової культури майбутніх фармацевтів.

Висновки. На підставі опрацювання спеціальної літератури виявлено різноплановість змістовних та термінологічних підходів до розуміння компонентів, які складають структуру правової компетентності здобувача освіти. Констатовано відсутність комплексних досліджень

теоретичних та методичних засад розвитку правової компетентності студентів спеціальності «Фармація, промислова фармація».

Висвітлено, що підґрунтям для таких досліджень повинні бути напрацювання вчених у галузі педагогічної та юридичної наук за умови відповідного узагальнення та адаптування.

СОЦІАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЯК СУЧАСНА КОНЦЕПЦІЯ МЕНЕДЖМЕНТУ У ФАРМАЦІЇ

Братішко Ю.С., Посилкіна О.В.

Національний фармацевтичний університет, Харків, Україна

bratishko1411@gmail.com

Вступ. Сьогодні на розвиток вітчизняної фармації активно впливають глобалізаційні та інтеграційні процеси, тотальна інформатизація, розвиток мережевої економіки і економіки знань, зростання ролі інтелектуального капіталу компаній, розширення та ускладнення економічних взаємозв'язків, зростання взаємозалежності всіх суб'єктів фармацевтичного ринку, Все це повинно стати серйозним поштовхом для переосмислення філософії діяльності фармацевтичних компаній (ФК), які мають усвідомити велику власну соціальну відповідальність (СВ), та почати вибудовувати діяльність більш прозоро, відкрито, інноваційно спрямовано та соціально турботливо.

Мета дослідження. Розробка засад управління соціально відповідальною діяльністю (СВД) ФК в Україні для зростання соціальної спрямованості їх діяльності, інвестиційної привабливості і конкурентоспроможності, що сприятиме підвищенню якості, ефективності і доступності фармацевтичного забезпечення населення України.

Матеріали та методи. При виконанні дослідження були використані методи: системний, контент-аналізу, метод аналізу, логічного узагальнення, спостереження, опитування, порівняльного аналізу, метод моніторингу, угруповання, вимірювання, кластеризації, таксономічного аналізу, кореляційного аналізу, регресійного аналізу, розрахунок аналітичних коефіцієнтів та показників та ін.

Отримані результати. Проведені нами дослідження дозволили визначити наукові принципи, на які повинна опиратися система управління СВФБ в Україні, зважаючи на загальносвітові тенденції і вимоги міжнародних стандартів: 1) принцип дії на засадах абсолютної добровільності; 2) комплексність; 3) системність; 4) перманентність; 5) вагомість; 6) відкритість, прозорість та публічність; 7) адресність соціальної підтримки; 8) різноманітність форм, методів та напрямів реалізації; 9) самоаналіз та самоаудит; 10) самостандартизація; 11) принцип партнерської взаємної вигоди; 12) антикорупційність; 13) добросовісна конкуренція; 14) консолідованість СВ. Виходячи з означених методологічних принципів, нами побудована концептуальна модель СВФБ в нових умовах господарювання: розвитку глобалізаційних та інтеграційних процесів, наслідком яких стає в т.ч. і загроза пандемій; певної вичерпаності (обмеженості) ресурсів; інформатизації суспільства і цифровізації економіки; зростання ролі людського капіталу тощо (рис. 1).